

การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

Needs Assessment in Life Skills Development of Primary School Students at
Schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 3

วิชณุกรณ์ บุญเฮ้า¹ วลนิกา ฉลากบาง² วาโร เฟ่งสัวส์ดี³

Wisanutorn Boonhao, Wannika Chalabang, Waro Phengsawat

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบด้านทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 2) ศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 3) ประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา และ 4) ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการ 4 ระยะ คือ 1) ศึกษาองค์ประกอบด้านทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 2) ศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 326 คน ค่าอำนาจจำแนกสภาพปัจจุบันระหว่าง 0.27-0.94 ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 ค่าอำนาจจำแนกสภาพที่ควรจะเป็นระหว่าง 0.45-0.88 ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 3) ประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 4) ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

ผลการวิจัย พบว่า

1. ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น 2) การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น 3) การจัดการอารมณ์และความเครียด และ 4) การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

2. สภาพที่เป็นจริงทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.35$) สภาพที่ควรจะเป็นทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.65$)

3. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา มี 2 ด้าน คือ 1) การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ $PNI_{modified}$ เฉลี่ยเท่ากับ 0.41 และ 2) การจัดการอารมณ์และความเครียด $PNI_{modified}$ เฉลี่ยเท่ากับ 0.40

Received: 2023-03-13 Revised: 2023-03-22 Accepted: 2023-03-22

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร Student Master of Education Program, Department of Education Administration and Development, Sakon Nakhon Rajabhat University. E-mail: Wisanutorn.321@gmail.com

² อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร Advisor Department of Education Administration and Development, Sakon Nakhon Rajabhat University. E-mail: chuleeporn@snru.ac.th

³ อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร Advisor Department of Education Administration and Development, Sakon Nakhon Rajabhat University. E-mail: khai_p@hotmail.com

4. แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาที่มีจำนวน 2 ด้าน คือ การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และการจัดการอารมณ์และความเครียด

คำสำคัญ (Keywords) : ความต้องการจำเป็น; ทักษะชีวิต; นักเรียนประถมศึกษา

Abstract

This research article aimed to study 1) The components of life skills of elementary school students; 2) The actual and expected conditions of their life skills; 3) The evaluation of needs assessment for their life skills development and; 4) The guidelines for their life skills development through four phases: 1. to study the components of their life skills; 2. to study the actual and supposed conditions of their life skills the sample group consisted of 326 school administrators and teachers; the power to classify current conditions was between 0.27-0.94; the confidence was 0.99; the power to classify the current conditions should be between 0.45-0.88, the confidence was 0.98; 3. to evaluate the development for their life skills; and 4. to study the guidelines for developing their life skills

The results showed as following

1. Life skills of elementary school students consisted of four components as follows: 1) building good relationships with others, 2) self-awareness and appreciation of oneself and others, 3) managing emotions and stress, and 4) critical thinking and creative problem solving.

2. For the actual condition, their overall life skills were at a moderate level ($\bar{X}$ = 3.35); the condition that should be their life skills as a whole was at the highest level ($\bar{X}$ = 4.65).

3. The needs needed to develop their life skills consisted of two aspects: 1) critical thinking decision and creative problem solving, with the mean $PNI_{modified}$ at 0.41; and 2) emotional and stress management, with the mean $PNI_{modified}$ at 0.40.

4. There were two aspects of life skills development guidelines for the primary school students: critical thinking decision, creative problem solving, as well as emotion and stress management.

Keywords: needs assessment; life skills; primary school students

บทนำ (Introduction)

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคนสร้างสังคมและสร้างชาติเป็น กลไกหลักในการพัฒนา กำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นใน สังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 การศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการ แข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้ สามารถก้าวทัน การเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลกควบคู่ไปกับการธำรงรักษา

อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของแต่ละประเทศ สำหรับประเทศไทยนั้น เพื่อให้ได้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถของคนไทยเพื่อให้มีทักษะด้านความรู้ ด้านความสามารถและด้านสมรรถนะที่สำคัญซึ่งจะเกี่ยวข้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญเพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคม คุณธรรม จริยธรรมและประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 1)

จากสภาพสังคมในปัจจุบันเป็นยุคของความเร็วและความล้ำสมัยของเทคโนโลยีการสื่อสาร ความหลากหลายทางเชื้อชาติวัฒนธรรม การหล่อหลอมรวมความคิดและความเชื่อของกลุ่มคนที่บุคคลในสังคมจะต้องตั้งรับการมีวิถีชีวิตยุคใหม่อย่างมีสติและวิจรรณญาณ จากสภาพสังคมในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงอย่างมากซึ่งส่งผลกระทบต่อทักษะชีวิตของเด็กวัยเรียนทั้งการดำเนินชีวิตท่ามกลางกระแสของเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการศึกษาของบุตรหลานตลอดจนการเผชิญสิ่งยั่วยั่วที่อาจก่อให้เกิดปัญหากับเด็กและเยาวชนเป็นอย่างมาก ทั้งปัญหาด้านการปรับตัว ปัญหาด้านอารมณ์และจิตใจ โดยเฉพาะในเด็กและเยาวชนที่ขาดทักษะชีวิต ขาดภูมิคุ้มกันทางสังคมที่ดี เมื่อจบการศึกษาขึ้นพื้นฐานไปแล้วอาจเป็นบุคคลที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต มีปัญหาทางอารมณ์จิตใจและมีความขัดแย้งในชีวิตได้ง่าย จึงต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิตเป็นภูมิคุ้มกันและตั้งรับต่อการก้าวรุกรูทางสังคมอย่างรู้เท่าทัน (สมเดช มุ่งเมือง, 2555: 13)

จากความต้องการจำเป็นในการพัฒนาผู้เรียนทั้งทักษะเชิงวิชาการและทักษะชีวิตควบคู่กันไปดังกล่าว โดยที่ความต้องการจำเป็นนั้นเป็นความแตกต่างระหว่างทักษะชีวิตของนักเรียนที่คาดหวังกับทักษะชีวิตของนักเรียนที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบันที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้ตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ ดังนั้นการประเมินความต้องการจำเป็น (Needs assessment) จึงเป็นกระบวนการที่สามารถนำมาใช้ศึกษาความต้องการจำเป็นโดยการวิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างสภาพในปัจจุบันกับสภาพที่ควรจะเป็นซึ่งมีระบบการจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง และหาสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไข การจัดสรรงบประมาณ การจัดทำแผนการดำเนินงานขององค์กร โดยขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็นประกอบด้วย ขั้นตอนหนึ่ง การบอกถึงความต้องการจำเป็น (Needs Identification) ขั้นตอนที่สอง การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Analysis) เพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุ และขั้นตอนที่สาม การกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาความต้องการจำเป็น (Needs Solution) ตามกรอบการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ (สุวิมล ว่องวานิช, 2558: 14)

จากเหตุผลและความสำคัญของทักษะชีวิตซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนทุกคน ทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงบทบาทของสถานศึกษา และบทบาทของครูผู้สอนในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจทำวิจัยเรื่องการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ทั้งนี้ เพื่อให้สถานศึกษาและครูผู้สอนมีสารสนเทศที่ชัดเจนและแนวทางการบริหารงานหรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทักษะชีวิต สามารถพัฒนาตนเองไปสู่การเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ตลอดจนพร้อมที่จะเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบด้านทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
2. เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
3. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การศึกษาการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 งานวิจัยฉบับนี้ เป็นรูปแบบงานวิจัยเชิงปริมาณ มีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การจัดการด้านอารมณ์และความเครียด การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ความต้องการจำเป็น เป็นการเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นด้านทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

1.2 ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ประจำปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,970 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3, 2565)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ประจำปีการศึกษา 2565 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซี่และมอร์แกน (วาโร เฟิงส์วีสดี, 2551: 191) จำนวน 326 คน

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำนวน 92 โรงเรียน

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการศึกษาในระยะเวลาตั้งแต่ เดือน พฤษภาคม-ตุลาคม 2565

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ประกอบด้วย ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำแนกตามองค์ประกอบทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 4 ด้าน ซึ่งจัดลำดับคุณภาพเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองการทำวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์จากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

3.2 ขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

3.3 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม ดำเนินการส่งและเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ โดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างเป็นรายสถานศึกษา ตามจำนวนที่กำหนด

3.4 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ซึ่งถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ซึ่งถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3 ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาคำนวณค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยใช้การคำนวณหาค่าดัชนี Modified Priority Needs Index $PNI_{modified}$ โดยการเรียงลำดับที่ตามค่าความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยและจัดลำดับความต้องการจำเป็น โดยนำผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนด้านที่มีค่า $PNI_{modified}$ สูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม PNI มากำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

4.4 การศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 นำผลการสัมภาษณ์วิเคราะห์ด้วยการหาความถี่ ร้อยละและวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น 2) ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น 3) ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด และ 4) ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

2. สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

2.1 สภาพที่เป็นจริงในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$)

2.2 สภาพที่ควรจะเป็นในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$)

3. การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการวิเคราะห์ต้องการจำเป็นด้านที่มีค่า $PNI_{modified}$ สูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม $PNI_{modified}$ ค่าเฉลี่ยรวม $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.39 ดังนี้

3.1 ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์มีค่า $PNI_{modified}$ เฉลี่ยเท่ากับ 0.41 มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น $PNI_{modified}$ เฉลี่ยสูงกว่าค่า $PNI_{modified}$ เฉลี่ยรวม ดังนั้น จึงนำพฤติกรรมบ่งชี้มาเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ นักเรียนสามารถเลือกวิธีการและขั้นตอนการตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม ($PNI_{modified} = 0.46$) นักเรียนสามารถตั้งคำถามที่นำไปสู่คำตอบในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ($PNI_{modified} = 0.45$) นักเรียนสามารถวิเคราะห์ จำแนก แยกแยะ ข้อมูลข่าวสารและสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัวด้วยเหตุผลที่เชื่อถือได้ ($PNI_{modified} = 0.45$)

3.2 ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียดมีค่า $PNI_{modified}$ เฉลี่ยเท่ากับ 0.40 มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น $PNI_{modified}$ เฉลี่ยสูงกว่าค่า $PNI_{modified}$ เฉลี่ยรวม ดังนั้น จึงนำพฤติกรรมบ่งชี้มาเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ นักเรียนมีความสามารถวิเคราะห์และเลือกวิธีการหรือกิจกรรมที่ทำให้ตนเองมีความสุขได้อย่างเหมาะสม ($PNI_{modified} = 0.48$) นักเรียนมีวิธีการสร้างกำลังใจให้กับตนเอง ($PNI_{modified} = 0.46$) นักเรียนมีความสามารถรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง ($PNI_{modified} = 0.43$) นักเรียนมีวิธีการผ่อนคลายอารมณ์ความเครียดและหลีกเลี่ยงจากความเครียดด้วยวิธีที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ ($PNI_{modified} = 0.43$) นักเรียนมีอารมณ์ขัน ($PNI_{modified} = 0.43$)

4. แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มี 2 ด้าน ดังนี้

4.1 ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ คือ ครูผู้สอนควรแนะนำวิธีการและขั้นตอนในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม และครูผู้สอนควรเป็นผู้แนะแนวทางในการตั้งคำถามเพื่อนำไปสู่การหาคำตอบของการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้กับนักเรียนอย่างเหมาะสม ครูผู้สอนควรส่งเสริมให้นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ จำแนก แยกแยะข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์รอบตัวอย่างน่าเชื่อถือ

4.2 ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด ประกอบด้วย ครูผู้สอนควรส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การเลือกวิธีหรือกิจกรรมที่ส่งผลให้นักเรียนมีความสุขในการดำเนินชีวิต ครูผู้สอนควรส่งเสริมกิจกรรมการสร้างกำลังใจในตนเองให้กับนักเรียน ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง ครูผู้สอนควรแนะนำวิธีการผ่อนคลายความเครียดและหลีกเลี่ยงจากความเครียดด้วยวิธีที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ ครูผู้สอนควรส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างอารมณ์ขันให้กับนักเรียน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น 2) ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น 3) ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด และ 4) ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งได้จากการสังเคราะห์เอกสาร และการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งนี้ เพราะทักษะชีวิตเป็นทักษะที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาตนเองทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาเป็นอย่างมาก เพื่อให้รู้เท่าทันกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันรวมถึงรู้คุณค่าในตนเอง และเตรียมความพร้อมสำหรับการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งในปัจจุบันและอนาคตเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข องค์ประกอบทั้ง 4 ด้านจะสร้างและพัฒนาให้เป็นภูมิคุ้มกันชีวิตกับเด็กและเยาวชนในสภาพสังคมปัจจุบันและเตรียมพร้อมสำหรับอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับ พัทธินทร์ รุจิชีพ (2559: 131) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2 และสอดคล้องกับ อรอนงค์ แสนคำ (2560: 32-33) ได้ศึกษาวิจัยรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กล่าวว่า นักเรียนมีทักษะชีวิต 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น 2) ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 3) ด้านการจัดการกับอารมณ์กับความเครียดและ 4) ด้านการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น

2. ผลการศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า สภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด และด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ตามลำดับ และสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าในปัจจุบันนักเรียนมีทักษะชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาสภาพที่ควรจะเป็นที่แสดงให้เห็นถึงความคาดหวังของการมีทักษะชีวิตของนักเรียนพบว่านักเรียนควรมีทักษะชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยมีการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิต และแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของทักษะชีวิตด้านต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ โดมฤทธิ์ เอื้อกิ่งเพชร (2563: 85) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาโรงเรียนวิถีธรรมแห่งมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ความคาดหวังเกี่ยวกับทักษะชีวิตของนักเรียนโดยภาพรวมจากความเห็น ของทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียน กลุ่มผู้ปกครองของนักเรียน กลุ่มครูและคณะกรรมการ

สถานศึกษา โดยรวมของทุกด้าน และรายด้านอยู่ในระดับปาน และสอดคล้องกับ มัญชลี เปี่ยมดี (2563: 242) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ทักษะชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเรียงองค์ประกอบ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ

3. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษามีค่า $PNI_{modified}$ สูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม $PNI_{modified}$ ดังนี้

3.1 ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์มีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.41 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เป็นกระบวนการที่ฝึกให้นักเรียนได้ทำความเข้าใจกับปัญหา ฝึกการมองปัญหาโดยใช้สติและเหตุผลแก้ปัญหาทำให้การดำเนินการแก้ปัญหามีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการศึกษาของ ธนัตถกานต์ ศรีเฉลียว (2560: 73) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่าการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนในด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนกระทำโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำหมู่บ้านเริ่มตั้งแต่การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการจำเป็น การหาแนวทางการพัฒนา การดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาตลอดจนการประเมินผลการจัดกิจกรรม เมื่อทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและร่วมแรง ร่วมใจกันในการทำงานย่อมจะส่งผลให้การพัฒนาประสบผลสำเร็จ และสอดคล้องกับการศึกษาของ ฌเอนก อึ้งเสื่อ (2562: 103) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สำหรับนักเรียน พบว่า ผลการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สำหรับนักเรียน มีรายละเอียด ดังนี้ 1) การจัดการเรียนรู้มุ่งให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 2) การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เผชิญสถานการณ์หรือปัญหาเป็นหลักร่วมกันคิดหาทางแก้ปัญหาอย่างหลากหลายวิธีโดยตัดสินใจเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งในการนำไปใช้แก้ปัญหาและ 3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติ สร้างชิ้นงานจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนากระบวนการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์อันเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต

3.2 ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียดมีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.40 ทั้งนี้การจัดการอารมณ์และความเครียดอาจเป็นอีกวิธีที่ช่วยสร้างศักยภาพให้เกิดขึ้นกับตนเองเนื่องจากการรู้จักจัดการกับอารมณ์และความเครียด จะช่วยให้เรารู้จักระงับหรือหลีกเลี่ยงอารมณ์ที่ไม่พึงประสงค์และภาวะการเกิด ความเครียด ซึ่งจะส่งผลให้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ดารารัตน์ ศรีพันธ์ (2559: 11) ได้ทำวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านกลาง พบว่า ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้สติปัญญาในการจัดการกับอารมณ์และความเครียดที่เกิดขึ้น ใช้ความรู้และสติปัญญาเพื่อปรับเปลี่ยนอารมณ์ที่ไม่พึงประสงค์ให้เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น และสอดคล้องกับการศึกษาของ ชวลวิทย์ จินดา (2561: 43) ได้ทำวิจัยเรื่องการบริหารจัดการแบบองค์รวมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กล่าวว่า การจัดการอารมณ์และความเครียด หมายถึง นักเรียน

สามารถแสดงอารมณ์และจัดการอารมณ์ของตนเองในกิจกรรมต่าง ๆ ได้รวมทั้งสามารถเข้าใจอารมณ์และการแสดงอารมณ์ของผู้อื่นได้ถูกต้อง

4. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่าแนวทางที่เป็นไปได้สำหรับนำไปเป็นกรอบในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีดังนี้ ครูผู้สอนควรแนะนำวิธีการและขั้นตอนในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งควรเป็นผู้แนะนำแนวทางในการตั้งคำถามเพื่อนำไปสู่การหาคำตอบของการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้กับนักเรียนอย่างเหมาะสม และควรส่งเสริมให้นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ จำแนก แยกแยะข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์รอบตัวอย่างน่าเชื่อถือ อีกทั้งครูผู้สอนควรส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การเลือกวิธีหรือกิจกรรมที่ส่งผลให้นักเรียนมีความสุขในการดำเนินชีวิต รวมไปถึงครูผู้สอนควรส่งเสริมกิจกรรมการสร้างกำลังใจในตนเองให้กับนักเรียน และครูผู้สอนควรแนะนำวิธีการผ่อนคลายความเครียดและหลีกเลี่ยงจากความเครียดด้วยวิธีที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ เพราะในศตวรรษที่ 21 นี้ คงไม่สามารถหลีกเลี่ยงการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ที่เป็นไปอย่างรวดเร็วได้เพราะฉะนั้นการฝึกฝนให้ตนเองมีภูมิคุ้มกันย่อมส่งผลให้นักเรียนยุคนี้สามารถมีความสุข และพัฒนาตัวเองไปสู่ยุคสมัยแห่งเทคโนโลยีและนวัตกรรม ทักษะชีวิตไม่ใช่เรื่องยากที่นักเรียนจะฝึกฝนเพียงแต่ต้องเชื่อว่าทักษะชีวิตมีประโยชน์และใช้เวลาในการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ให้กลายเป็นจุดแข็ง และพยายามที่จะใช้ทักษะต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สามารถรับมือกับทุกสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ รมณภัทร กตตน์วงศกร (2557: 88) ได้ทบทวนเรื่องการศึกษาผลการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางจาก (โกลม ประเสริฐอุทิศ) สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน พบว่า ครูควรให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ให้ความเชื่อมั่นกับนักเรียนทุกสถานการณ์ การสร้างกฎข้อตกลงร่วมกันในชั้นเรียนในรายวิชาหรือในการทำงานกลุ่ม จัดบรรยากาศเรียนรู้ที่เป็นมิตรให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลายอบอุ่น จัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาสติและอารมณ์ให้สงบ และสอดคล้องกับ โดมฤทธิ์ เอื้อกิจเพชร (2563: 94) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนวิถิธรรมแห่งมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร พบว่า แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประกอบด้วย 1) ควรบูรณาการการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานร่วมกับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบต่าง ๆ 2) ส่งเสริมการจัดการห้องเรียนและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ 3) ฝึกให้นักเรียนรู้จักจัดการกับอารมณ์และจิตใจของตนด้วยเทคนิคที่หลากหลายทั้งในและนอกชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน โดยครูจะทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง (Coaching) และ 4) สร้างสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมสอดคล้องกันทั้งที่บ้านและโรงเรียน

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้องค์ความรู้จากการวิจัย ดังนี้

1. ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น 2) ด้านการตระหนักรู้และ

เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น 3) ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด และ 4) ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

2. แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ประกอบด้วย 2 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และ 2) ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น 2) ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น 3) ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด และ 4) ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ดังนั้น ครูและผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับองค์ประกอบดังกล่าว เพื่อนำไปเป็นกรอบในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนให้ประสบความสำเร็จ

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา คือ ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด ดังนั้นผู้สนใจสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพทักษะชีวิตของนักเรียนให้ทันกับสถานการณ์ยุคปัจจุบัน

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลการวิจัยมาปรับปรุงแก้ไข แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ให้ดียิ่งขึ้น

2.2 ควรทำการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตนักเรียนในระดับประเทศ เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้มาเปรียบเทียบกับ หากมีความแตกต่างจะได้พิจารณาถึงสาเหตุที่แตกต่างแต่หากเหมือนกันก็จะได้เป็นเครื่องยืนยันข้อค้นพบซึ่งจะทำให้เราเชื่อถือน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- ชวัลย์วิทย์ จินดา. (2561). การวิจัยเชิงบูรณาการแบบองค์รวมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. *วารสาร อัล-อิกมะฮฺ มหาวิทยาลัยฟาฏอน*. 15(8): 43-65.
- ณเอก อังเสื่อ. (2562). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1. *วารสารราชชนรินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์*. 35(16): 97-107.
- ดรรรัตน์ ศรีพันธ์. (2559). แนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านกลาง. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*. 20(9): 1-14.
- โดมฤทธิ์ เอื้อกิจเพชร. (2563). การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนวิถีธรรมแห่งมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- ธนต์ถกานต์ ศรีเฉลียว. (2560). การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 11(2): 62-74.
- พัชรินทร์ รุจิชีพ. (2559). กลยุทธ์การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุษฐ์บัณฑิต (ยุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา). มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- มลลลล เปี่ยมดี. (2563). สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารชุมชนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. 14(3): 235-246.
- รมณัทพร กตตน์วงศ์. (2557). การศึกษาผลการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางจาก (โกมลประเสริฐอุทิศ) สำนักงานเขตภาษีเจริญ. สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). วิธีวิทยาการวิจัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สมเดช มุ่งเมือง. (2555). ทักษะชีวิต Life Skills (เล่มที่ 1). กรุงเทพฯ: สุตรไพศาลบิวเดอร์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 (2565). ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2565. กลุ่มบริหารงานบุคคล. สกลนคร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 (เล่มที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น : Needs Assessment Research . กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรอนงค์ แสนคำ. (2560). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุษฐ์บัณฑิต (การบริหารและการพัฒนาการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

